

Leerlingen van het Vitus College werken aan de decorschildering voor de voorstelling *Il Ritorno di Mona Lisa*. | FOTO: © TON KASTERMANS |

Theatertechniek op school

De liefde voor het vak is bij veel theatertechnici begonnen op de middelbare school. Het Sint Vituscollege in Bussum is zo'n school die met groot enthousiasme en bescheiden middelen veel aan theater en theatertechniek doet. Arnold Houtermans vertelt.

'Ook de huidige generatie technici heeft toch ergens in hun jeugd het theater-techniekvirus opgelopen', zegt Arnold Houtermans, technisch onderwijsassistent op het Vituscollege in Bussum en coördinator van Vitus Facilitair. 'Veel technici hebben vroeger in de gymzaal van hun oude school met wat lampen en luidsprekerboxen geprobeerd om er iets moois van te maken. Die tijden zijn gelukkig niet veranderd. Wij zijn en blijven natuurlijk amateurs, maar het plezier is er zeker niet minder om.' Amateurs of niet, bij het Vituscollege hebben ze het maken

van theaterproducties goed voor elkaar en tientallen docenten en leerlingen zijn erbij betrokken. Het script en de regie worden verzorgd door docenten en bovenbouwleerlingen, alleen voor choreografie huren ze wel eens externe expertise in. De school heeft zelf een uitgebreide rekwisieten- en kledingafdeling. Alle kleding en attributen worden door docenten en ouders gemaakt en onderhouden. De groep voor grime en schmink staat onder leiding van de docenten Tekenen en Culturele Kunstzinnige Vorming, ook in deze club zijn regelmatig leerlingen actief. Er is een zelfstandige

decorgroep die de beschikking heeft over een grote, eigen werkruimte. En dan is er Houtermans' eigen team Vitus Facilitair, verantwoordelijk voor licht, geluid en video.

Goed schuiven

Vitus Facilitair bestaat uit 20 tot 25 leerlingen, afkomstig uit alle schooljaren van Havo en VWO. Het team is verdeeld in de drie disciplines licht, geluid en audiovisueel en elk van die disciplines staat weer onder leiding van een of twee bovenbouwleerlingen die al langer meelopen en

Technische voorzieningen Vitus College Bussum

Zaal en podium

In de aula is inclusief balkon plaats voor 600 stoelen. Het podium is 14 bij 9 m, de vrije hoogte is 9 m. Daarboven is een toneelzolder met 'gleuven' waar spots, effecten, doeken en smalle decorstukken doorheen kunnen zakken. Bediening van voor- en achterdoek gaat met behulp van katrollen en boven het podium hangt een trusscon-

structie. Voor de opbouw is een steiger beschikbaar, achter het podium is de transportlift en materiaalopslag.

Licht

Er zijn 4 gescheiden krachtstroomgroepen van elk 3 x 32A, plus 1 van 3 x 16A. Spots zijn onder andere parren, bewegende spots, led spots. Verder een verzameling Lee filters, stroboscopen, black-

light, beamer, laser, 24-kanaals lichttafel, een PC DMX-interface, een DMX mengtafel en dimmers.

Geluid

Een afgemonteerde, verplaatsbare PA-installatie met 19-inch rack (met crossover, feedback destroyer, EQ), 24-kanaals Yamaha mengtafel, microfoons, DI-boxen, mini-diskplayer, cd-player. Een rack met 12 zenders van Sennhei-

ser, met antennedistributie. De aula heeft een vaste geluidsinstallatie, ook te benutten voor monitoring.

AV

De school beschikt over beamers, digitale camera's, laptops en voorzieningen voor draadloos internet. Een klein groepje leerlingen mag hiermee werken en houdt de apparatuur in de gaten bij gebruik.

zo de nodige kennis en ervaring hebben opgebouwd. Facilitair verzorgt de technische ondersteuning van alle mogelijke schoolactiviteiten. Niet alleen theater- en muziekproducties, maar ook feesten, klassenavonden, acties voor goede doelen, ouderavonden, de diploma-uitreiking en de afsluiting van het schooljaar. Voor de leerlingen is dit geen incidentele activiteit maar iets wat het hele jaar doorgaat. En ze doen alles zelf, zelfs tot en met het maken van de werkroosters die ze via de website aan de teamleden kenbaar maken. De eigen technische ruimte ELAL (Elektro Akoestisch Laboratorium) gebruiken ze voor onderhoud, reparaties, test- en proefopstellingen, beeld- en geluidmontage en deze is tevens vergaderruimte en archief. De teamleden leren alles in een praktijkomgeving. Houtermans: 'Dat begint heel eenvoudig. In kleine groepjes delen we bijvoorbeeld spots uit. Dan mogen de leerlingen onder begeleiding een statief uitvouwen en er een spot op plaatsen, filter en filterhouder plaatsen, de barndoors. Het lijkt simpel, maar door dat zelf te doen leren ze heel snel rekening houden met werkvolgorde, elektriciteit, veiligheid, stabiliteit, warmte, het zekeren tegen omvallen. Ook microfoonstandaards, bekaabeling en stageboxen proberen ze op die manier zelf uit. Zo leggen we een basis die gericht is op het werk dat ze moeten doen en op het gebruik van de apparatuur. En het is altijd weer opvallend hoe snel het enthousiasme voor het vak dan geboren wordt.' De leerlingen krijgen de nodige kennis aangereikt maar ook op dit niveau blijkt al snel dat technische kennis alléén niet zaligmakend is. Feeling voor het vak is minstens zo belangrijk. Houtermans: 'Technische kennis is leuk,

maar het goed bedienen van de apparatuur is een heel ander verhaal. Goed 'schuiven' is ook bij onze producties een vereiste. Gelukkig staan er elke keer weer natuurtalenten op.'

Werkdruk

De teamleden moeten samenwerken met steeds wisselende groepen mensen van regie en decor en ook de onderlinge samenwerking is een belangrijk punt. Houtermans: 'Natuurlijk zijn er wel eens meningsverschillen, je werkt tenslotte met leerlingen die midden in de puberteit zitten of met andere zorgen rondlopen. Met aandacht geven en bijsturen komt het meestal wel goed. Ieder jaar worden er weer vriendschappen gesloten. En het is altijd prachtig om te zien hoe een terughoudende brugklasser uitgroeit tot een ondernemend iemand die zelf verantwoordelijkheid durft te nemen.' De leerlingen doen het werk grotendeels in hun vrije tijd en volgens Houtermans is het een 'gouden regel' dat de lessen altijd voorgaan. Toch kan de werkdruk bij Facilitair wel eens zo groot worden dat de schoolprestaties eronder lijden. In overleg wordt dan soms een repetitiedatum verschoven, soms moet een leerling het een poosje kalmer aan doen. Maar het komt ook voor dat de ouders vragen om hun zoon toch vooral bij Facilitair aan het werk te laten, ondanks de wat mindere schoolresultaten, vanwege het enthousiasme en de motivatie die zij zien. Een terugkerend probleem is natuurlijk dat de meest ervaren teamleden steeds na het eindexamen verdwijnen. Van Vitus Facilitair krijgen ze dan een

getuigschrift mee. Om de basis te verstevigen start Houtermans komend schooljaar met een cursus algemene theatertechniek voor belangstellenden uit de eerste twee schooljaren. Ook hier gaan ze werken met een op de praktijk gerichte methode en met katernen die voor de leerlingen als naslagwerk dienen.

Afscheid

Houtermans is niet alleen trots op zijn leerlingen maar ook op de technische middelen die zijn school ter beschikking staan, zoals een compleet zenderrack van Sennheiser. 'Je kunt er als school voor kiezen om de aanschaf van apparatuur zo simpel mogelijk te houden en ieder jaar alles in te huren. Het Vituscollege doet dit zo veel mogelijk in eigen beheer. Het gevolg is dat wij in onze regio niet alleen om het onderwijs bekend staan, maar ook om onze theaterproducties.' Wat bij die bekendheid zeker ook helpt is de ligging in het Gooi en de contacten die dat met zich meebrengt. Bekende namen als Youp van 't Hek, Paul de Leeuw, Freek de Jonge, Midas Dekkers, Anna Enquist, Ivo de Wijs stonden op het Vituspodium. Zelf moet Houtermans, die

'Gelukkig staan er elke keer weer natuurtalenten op'

dit werk al 18 jaar doet, op termijn om gezondheidsredenen afscheid nemen van zijn baan. 'Dat doet zeer', zegt hij, maar gelukkig blijf ik wel betrokken bij de cursussen en als adviseur.' ◀

Wilt u rechtstreeks reageren naar Vitus Facilitair, stuur dan een e-mail naar a.houtermans@bussum.vituscollege.nl